

**Ianuarie negru pentru industrie:
declin record**

2

Pesimiștii optimiști

4

**Noi re poziționări în cursa
eficienței bancare**

5

BNM: agiotajul de pe piața valutară nu are suport economic real

Banca Națională a Moldovei a difuzat un comunicat de presă pe care îl reproducem integral: „În ultimele zile pe piața valutară internă a Republicii Moldova se remarcă un agiotaj provocat de declarațiile nefondate ale unor analiști economici și comentarea în presă, fără vreun suport economic real, a evoluției cursului de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA.

În acest context, trebuie menționat că fluctuațiile cursului de schimb al leului moldovenesc sunt influențate de mai mulți factori, inclusiv de fluxul net de valută străină înregistrat prin intermediul băncilor licențiate ale Republicii Moldova. Acesta este zilnic monitorizat de către Banca Națională a Moldovei și actualmente nu denotă schimbări majore, care ar fi putut să provoace o depreciere semnificativă a cursului de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA. Astfel, conform datelor operative disponibile la BNM, fluxul net de

valută străină pe parcursul lunii ianuarie 2009 s-a cifrat la minus 67.4 milioane dolari SUA, fiind cu 12.3 milioane dolari SUA mai mic decât fluxul net de valută străină înregistrat în ianuarie 2008 (-79.7 milioane dolari SUA). Pe parcursul perioadei 1-21 februarie 2009 fluxul net de valută străină a constituit minus 3.2 milioane dolari SUA, fiind nesemnificativ comparativ cu cel consemnat pe parcursul lunii februarie 2008 (-112.1 milioane dolari SUA).

De menționat că fluxul net de valută străină are un caracter sezonier. Astfel, primul trimestru al anului, de regulă, se caracterizează prin majorarea plăților pentru resurse energetice, pe de o parte, și temperarea ritmului de creștere a remiterilor, pe de altă parte. Un alt factor cu impact asupra evoluției cursului de schimb al leului moldovenesc sunt așteptările populației. Acest aspect psihologic al opiniei publice este alimentat actualmente, după cum s-a arătat mai sus, de declarațiile neîntemeiate ale analiștilor economici ce provoacă panică și agiotaj.

În condițiile menținerii unui regim al cursului valutar flotant, Banca Națională a Moldovei intervine pe piața valutară internă pentru a atenua fluctuațiile excesive ale acestuia din urmă. Astfel, în cazul unui deficit de valută străină, care poate să implice o depreciere semnificativă a cursului leului, BNM vinde lichidități pe piața valutară internă și viceversa. În prezent, BNM dispune de rezerve valutare suficiente, care acoperă mai mult de 3 luni de import de mărfuri și servicii, pentru a satisface cererea temporară de lichidități de valută străină și va utiliza toate instrumentele disponibile, pentru a preîntâmpina fluctuațiile excesive ale cursului de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA. De asemenea, băncile licențiate din Republica Moldova dispun de lichidități suficiente în valută străină, care la situația din 20 februarie 2009 s-au majorat cu 54 milioane dolari SUA comparativ cu finele anului 2008 și permit satisfacerea cererii de valută pe piața internă”.

● Evenimentele săptămânii

Primul forum investițional din regiunea transnistreană a fost programat pentru 4-5 iunie. Autoritățile de la Tiraspol afirmă că au invitat la reuniune reprezentanți din Rusia, Ucraina și Belarus, precum și oficiali ai Comisiei Europene și Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Potrivit statisticilor din regiunea transnistreană investițiile străine în această zonă au fost, în 2008, în valoare de 20 milioane de dolari, în scădere cu 20 la sută față de anul precedent. Autoritățile locale afirmă că după încheierea procesului de privatizare volumul investițiilor străine a început să scadă drastic.

Un nou rezident a fost înregistrat în Zona economică liberă Valcaș. Este vorba de compania cu capital italian „Glass Galone Special” SRL. Conform planului de afaceri, întreprinderea va produce sticle pentru vin și ulei cu volum cuprins între 5 și 54 de litri. Rezidentul va investi circa 2 mil. euro în echipamentul folosit în procesul tehnologic, urmând să exporte produsul finit în Ucraina, Rusia, Uniunea Europeană. Se preconizează că pe piața internă va fi livrată circa 30% din producție. Compania urmează să angajeze 40 de muncitori și anticipează vânzări nete de 4 milioane de euro anual. „Glass Galone Special” SRL planifică să-și înceapă activitatea în anul curent.

ANRE a lansat o linie telefonică „fierbinte” pentru consumatori. La numărul (022)540-534, consumatorii vor putea primi informații și consultații în problemele legate de furnizarea și utilizarea energiei electrice și a gazelor naturale. Linia telefonică are un program de lucru de luni până vineri, între orele 9.00 – 12.00 și 13.00-17.00, și poate fi apelată din orice localitate a R. Moldova. Serviciul de presă ANRE mai informează că instituția intenționează să pună în aplicare, pe pagina internet www.anre.md, un formular electronic, prin care consumatorii pot adresa întrebări către ANRE și primi ulterior răspunsurile corespunzătoare prin poșta electronică.

Moldova ocupă locul 83 printre 104 țări după nivelul de prosperitate. Clasamentul a fost făcut de o agenție de consultanță cu sediul în Emiratele Arabe Unite. Republica Moldova este surclasată de țări precum Botswana (45), Namibia (55), Sri Lanka (60), Liban (79), Vietnam (80) și Honduras (82). Totodată, Moldova a mai fost devansată de România (locul 47), Ucraina (68) și Rusia (57). Cele mai bine clasate sunt Australia, Austria, Finlanda, Germania, Singapore, SUA, Elveția, Hong Kong, Danemarca, Noua Zeelandă și Olanda, în timp ce la polul opus sunt Yemen, Zambia, Mali, Republica Central Africană, Tanzania, Zimbabwe, Nepal, Mozambic și Kenia.

VICTORIA Shopping

**Reduceri la pachet cu cardurile
de la Victoriabank**

www.victoriashopping.md

Ianuarie negru pentru industrie: declin record

Industria Republicii Moldova a scăzut, în ianuarie 2009, cu 25,1% față de aceeași lună a anului trecut, aceasta fiind cea mai mare descreștere lunară din ultimii zece ani, potrivit datelor Biroului Național de Statistică.

Datele oficiale arată că cele mai mari diminuări revin pe seama întreprinderilor care produc materiale de construcție, vinuri, haine și încălțăminte, tutun, medicamente. De exemplu, fabricarea vinului a scăzut cu 70%, producția cimentului și a articolelor din beton – cu 65%, a tutunului – cu 80%. Și producția de conserve din fructe și legume a scăzut cu aproape o treime, în timp ce fabricarea articolelor de îmbrăcăminte s-a redus cu 17%.

A scăzut și producția de energie electrică, iar experții leagă involuția de criza gazelor de la începutul anului 2009.

Este a patra lună consecutiv când industria se comprimează, în contextul în care recesiunea din țările partenere a afectat cererea de exporturi, au fost stopate unele producții, iar băncile au redus creditarea.

Un regres industrial aproape de cel înregistrat în ianuarie 2009 a fost marcat în aprilie 2006, adică în luna imediat următoare introducerii embargoului rus la vinuri. Atunci industria scăzuse cu 23,1% pe fondul prăbușirii producției de vinuri – o ramură importantă pentru economia țării.

Președintele Vladimir Voronin a declarat într-un interviu pentru postul rus de radio „Eho Moskvi” (Ecoul Moscovei – n.a.) că criza economică se manifestă în Republica Moldova, în special, prin nerepatrierea banilor pentru producția exportată. „Nerepatrierea valutei nu ne va permite să asigurăm procesele normale de producție [...] În anumite ramuri, se resimt întârzieri la plata salariilor”, a declarat șeful statului.

Opinia expertului

Adrian Lupușor: „Multe companii vor recurge la disponibilizări de personal”

„Declinul dramatic din industrie la începutul acestui an reprezintă, de fapt, continuarea regresului început încă în toamna anului precedent”, spune economistul Centrului Analitic Expert Grup Adrian Lupușor.

„O analiză structurală a declinului în industrie denotă faptul că principalii factori care afectează acest sector sunt de natură endogenă. Or, grupele de produse care au influențat cel mai mult micșorarea volumului producției industriale dețin și cele mai mari ponderi în exporturile autohtone: fabricarea băuturilor alcoolice distilate, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, fabricarea vinului, fabricarea încălțăminte etc. Prin urmare, reducerea cererii externe pentru produsele moldovenești, drept urmare a conturării tendințelor recesioniste la principalii parteneri comerciali a țării noastre, au exercitat o influență crucială asupra declinului industrial. Deși nu trebuie să excludem și caracterul sezonier al unei asemenea evoluții, reducerea atât de pronunțată exclude orice îndoială dacă suntem sau nu afectați de criza economică mondială”, adaugă expertul.

Potrivit lui Adrian Lupușor, reducerea cererii externe pentru produsele moldovenești, drept urmare a conturării

tendențelor recesioniste la principalii parteneri comerciali ai țării, a exercitat o influență crucială asupra declinului industrial.

Astfel, în România, care este principalul partener comercial al R. Moldova în derularea exporturilor, s-a înregistrat reducerea volumului comenzilor noi din industrie cu 9%. În Ucraina, indicele producției industriale a scăzut în ianuarie cu 34,1%. Totodată, și Uniunea Europeană, spre care sunt orientate peste 51% din exporturile autohtone, a intrat deja în recesiune tehnică.

„Un alt factor care a influențat negativ activitatea companiilor industriale a fost îngreunarea accesului la sursele de creditare”, subliniază economistul. În ianuarie 2009, volumul creditelor acordate persoanelor juridice s-a redus cu circa 33%.

Valoarea adăugată brută înregistrată în industrie deține o pondere de circa 17% în formarea PIB-ului Republicii Moldova. „Prin urmare, o asemenea tendință va tempera creșterea economică pentru anul 2009. De asemenea, declinul va forța mai multe companii să recurgă la disponibilizări de personal sau să-și trimită angajații în concedii forțate, fapt ce se va reflecta în creșterea ratei șomajului, reducerea venitului disponibil și a consumului intern”, a mai spus Adrian Lupușor.

Expertul prognozează că criza va lovi, în special, ramura textilelor, fabricarea îmbrăcăminte și încălțăminte, producția vinurilor – ramuri care depind esențial de piețele externe.

Victor Parlicov: „În 2009, ne paște pericolul unei prăbușiri cu 10% a industriei”

„După ce către sfârșitul anului 2008 nu am ajuns decât la 91,2% din nivelul producției industriale din 2005, în acest an ne paște pericolul unei prăbușiri cu încă 10%”, afirmă Victor Parlicov, expert al Institutului pentru Dez-

DOSAR BUSINESS EXPERT

Întreprinderile industriale din Republica Moldova au produs, în ianuarie 2009, mărfuri în valoare de 1 miliard 600 de milioane de lei (117,6 milioane de euro).

Industria moldovenească a crescut cu 0,7% în 2008, după ce anterior doi ani la rând a înregistrat scăderi. În 2007 declinul industrial a fost de 2,7%, iar în 2006 – aproape 7%. Întreprinderile au fost puternic afectate de embargoul rus la vinuri de acum trei ani și de seceta din 2007.

Vicepremierul Igor Dodon, ministrul Economiei și Comerțului, declara anterior că Guvernul se așteaptă la o perioadă dificilă în industrie, însă, speră că lucrurile se vor ameliora în a doua parte a anului 2009.

În sectorul industrial sunt înregistrați aproape 16 mii de agenți economici, ceea ce constituie circa 12 procente din numărul total. În industrie activează 680 de întreprinderi mari, dintre care mai puțin de 10 la sută reprezintă proprietate publică.

voltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Potrivit lui Victor Parlicov, producția este afectată și de aprecierea monedei naționale, care face ca „mărfurile moldovenești să piardă 20-40% din competitivitate numai datorită că leul este mai tare decât valutele naționale ale principalilor parteneri comerciali”.

Pe lângă industria orientată spre export, vor avea de suferit și producătorii care mizează pe piața internă, afirmă analistul. De exemplu, firmele de prelucrare a cărnii și a laptelui, care generează circa 8 la sută din totalul industriei, vor avea de înfruntat concurența tot mai acerbă a mărfurilor de import, mult mai ieftine.

De asemenea, economistul crede că vor fi afectați producătorii „în lohn”, care primesc materia primă doar pentru prelucrare. „Forța de muncă devine tot mai scumpă în comparație cu alte țări din regiune”, explică Victor Parlicov.

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

Raiffeisen
LEASING

Mobiasbanca – Groupe Société Générale - cea mai activă bancă de finanțare a comerțului în Moldova

Mobiasbanca Group SG a fost nominalizată de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), pentru al doilea an consecutiv, ca cea mai activă bancă de finanțare a comerțului din Republica Moldova.

Premiile pentru cele mai active bănci din anul 2008 au fost înmânate în cadrul conferinței cu genericul “Criza de lichiditate și impactul acesteia asupra finanțării comerțului în Europa Emergentă și CSI”, eveniment ce a avut loc la oficiul central al BERD, la Londra, Marea Britanie, reunind bănci-participante la Programul de Facilitare a Comerțului (TFP) din diverse țări.

“Acest premiu înseamnă recunoașterea eforturilor noastre de sprijinire a afacerilor de succes din Moldova. Faptul că suntem nominalizați al doilea an consecutiv, demonstrează sprijinul nostru permanent acordat companiilor din țara noastră

și promovării comerțului exterior”, relevă Dmitri Predius, director corporate banking la Mobiasbanca – Groupe Société Générale.

Programul de Finanțare a Comerțului al BERD are ca scop promovarea comerțului extern în Europa de sud-est și CSI (țările de operare ale BERD).

Mobiasbanca activează în cadrul Programului de Facilitare a Comerțului începând cu anul 2002, eliberând garanții, acreditive, acreditive stand-by companiilor care activează în domeniul comerțului exterior în republică și a fost aleasă de către BERD pentru reputația bună creată în fața investitorilor străini și a instituțiilor financiare de peste hotare.

Restanțele la buget au crescut și după amnistia fiscală

Datoriile la bugetul public național s-au cifrat, la finele anului trecut, la peste 800 milioane de dolari. Asta după anularea celor 4,3 milioane de lei în cadrul amnistiei fiscale, arată date ale Ministerului Finanțelor.

Statisticile arată că restanțele s-au micșorat doar în patru unități administrativ-teritoriale (în Chișinău, Florești, Cahul și Telenești), în timp ce în restul localităților datoriile au crescut.

Statul a iertat, anul trecut, toate restanțele față de buget ale companiilor acumulate până la 1 ianuarie 2007, în cadrul reformei de amnistie fiscală, propusă de președintele țării. Unii experți au criticat măsura, afirmând că astfel au fost discriminați contribuabilii disciplinați și nu este garantat că companiile iertate nu vor acumula noi datorii.

Paralel cu amnistia fiscală, s-a derulat procedura de legalizare a capitalurilor și s-a introdus taxa „0” pentru profiturile reinvestite.

Persoanele fizice și juridice au putut să-și legalizeze capitalurile și bunurile plătind o taxă de 5% din valoarea acestora. Potrivit premierului Zinaida Greceanii, statul a acumulat din legalizare 109 de milioane de lei. „Este o cifră sub așteptările noastre”, declara recent prim-ministrul.

Totodată, șefa Cabinetului de Miniștri a spus că prin scutirea la impozitul pentru profitul reinvestit statul a lăsat businessului 10% din veniturile bugetare.

• Evenimente corporative

Eurocreditbank a început să emită carduri Visa International. Odată cu asta, banca a anunțat că va oferi, în perioada 25 februarie – 25 martie 2009, cardurile Cirrus/Maestro și Visa Electron fără depunerea soldului minim în cont. Totodată, fiecare client persoană fizică va fi conectat gratuit la sistemul de deservire de la distanță Telebank. Potrivit datelor Băncii Naționale, la 1 ianuarie 2009, în sistemul Visa erau acreditate nouă bănci moldovenești. La sfârșitul anului trecut, în Republica Moldova erau în circulație peste 730 de mii de carduri.

Eximbank –Gruppo Veneto și-a deschis o nouă filială în sectorul Centru. Aceasta este situată pe strada Bulgara 35. De la începutul anului, banca și-a mai deschis o altă filială pe strada Mihai Eminescu 48. Ambele filiale dispun de bancomate. În prezent Eximbank –Gruppo Veneto dispune de 18 filiale și 21 de reprezentanțe.

Farmaco a lansat o nouă linie pentru producerea soluțiilor injectabile în fiole. Capacitatea instalației constituie peste 3,15 milioane de fiole a câte 1-10 mililitri lunar. De asemenea, noua linie va permite producerea a 36 de preparate medicamentoase. Volumul de investiții efectuate, începând cu anul 2006, în modernizarea procesului tehnologic al fabricii a constituit 2,8 milioane de euro. Dacă în anul 2004, sortimentul producției „Farmaco” SA constituia 65 de preparate, atunci în anul 2009 acesta a atins cifra de 126 de denumiri.

Grawe Carat Asigurări și-a reperfectat licențele în domeniul asigurărilor. O decizie în acest sens a fost aprobată de Comisia Națională a Pieței Financiare la 20 februarie. Astfel, licența pentru asigurări de viață a fost eliberată pe un termen nelimitat; asigurări de persoane – până în 2011; asigurări obligatorii – 2012; asigurări de bunuri – 2012. Reperfectarea licențelor a fost făcută după reorganizarea prin fuziune a companiei Carat SA cu Grawe Asigurare de Viață ÎCS.

Tel.: 0 800 33333

15% EURO

23% MDL

15% USD

PB

INVESTPRIVATBANK

EVEREST. MAI SUS DECÎT TOȚI!

PESIMIȘTII OPTIMIȘTI

IDIS Viitorul a prezentat săptămâna aceasta un nou număr al Monitorului Economic, în care arată că economia moldovenească va crește cu numai 2 la sută, în anul 2009, iar multe sectoare vor intra pe minus.

Experții au fost destul de duri în aprecierile despre efectele crizei mondiale asupra Republicii Moldova și în prognozele pe viitor, însă, au precizat că pronosticurile sunt cele mai „optimiste”. „De regulă, publicam cele mai pesimiste prognoze, însă, de această dată am decis să oferim varianta optimistă, pentru a nu cădea în extremă”, a declarat economistul Veaceslav Ioniță.

Directorul executiv al IDIS Viitorul, Igor Munteanu, a adăugat: „În 2009, singurii optimiști vor fi drogații și îndrăgostiții”.

Economiștii cred că industria va scădea, în 2009, cu 10 la sută; agricultura va crește cu doar 2%; inflația va fi de 10%; exportul va avansa cu 10%, în timp ce importul – cu 20%. De asemenea, experții IDIS Viitorul anticipează un volum al remitențelor de 1,5 miliarde de dolari și o scădere a rezervelor valutare până la 1,2 miliarde de dolari.

PARADOXUL MOLDOVENESC

„Putem deveni prima țară din lume în care criza economică se va

declanșa prima și ar putea genera criza financiară, adică exact invers cum s-a întâmplat în toată lumea”, a declarat analistul financiar Sergiu Gaibu.

El spune că stabilitatea financiară, paradoxal, constituie un factor de risc în condițiile actuale. Astfel, aprecierea cursului de schimb ruinează exportatorii, iar statul riscă să nu acumuleze veniturile bugetare pe care contează. Economia reală ar putea ajunge în impas, iar din sectorul real, criza va migra în cel financiar. „Este puțin probabil să asistăm la falimentele bancare, însă, se poate aștepta o reducere a activității financiare, inclusiv, de creditare”, spune Sergiu Gaibu.

Analistul afirmă că Banca Națională și Guvernul ar trebui să-și reorienteze obiectivul de menținere a inflației în cel de creștere economică.

Totuși, expertul crede că în prima jumătate de an vom avea, cu siguranță, o stabilitate pe piața financiară. Remitențele, chiar și dacă vor continua să scadă, au o pondere foarte mare – peste 1 miliard și 500 de milioane de dolari prognozat în 2009.

Prognozele macroeconomice ale IDIS Viitorul

	2008, estimat	2009, prognoză
PIB	+7,2%	+2%
Producția industrială	+0,7%	-10%
Producția agricolă	+32%	+2%
Inflația	+7,3%	+10%
Exporturile	+28%	+10%
Importurile	+44%	+20%
Remitențe, mil. dolari	1660	1500
Rezervele valutare, mil. dolari	1500	1200
Rata de schimb leu/dolar	10,3	11,0
Dobânda la credite în lei	21,1%	18,8%

Sursa: Monitorul Economic Nr. 15 2009

CURSUL – „O BOMBĂ ATOMICĂ”

„În termeni reali, bugetul de stat va fi categoric mai mic decât în 2008”, afirmă economistul Veaceslav Ioniță. Pentru 2009, IDIS Viitorul anticipează o creștere a veniturilor bugetare cu 6,1%.

Potrivit lui Ioniță, pentru a interveni, statul are trei pârghii: privatizarea, reducerea investițiilor și deprecierea valutei.

„Cursul valutar este o bombă

atomică. Deprecierea ar aduce o inflație foarte mare, iar menținerea în continuare a leului tare ruinează economia. Autoritățile merg acum pe muchie de cuțit”, afirmă Veaceslav Ioniță. El este de părere că autoritățile pot ține leul într-un coridor de 10-11 lei pentru un dolar, cel puțin în prima jumătate a anului.

DESPRE CRIZĂ LA PERSOANA A TREIA

Experții au mai spus că în Moldova se vorbește despre criză „la persoana a treia”, iar discuțiile se rezumă la afirmația „avem – nu avem” criză, deși există deja semnale evidente. Printre acestea, experții IDIS Viitorul a numărat scăderea cu 25% a industriei în ianuarie, reducerea exporturilor și micșorarea consumului.

„Cu cât va scădea consumul încă nimeni nu știe. Chiar și la nivel internațional nimeni dintre experți nu se apucă să prognozeze cât de profundă va fi criza și cât va dura ea”, a adăugat expertul IDIS Viitorul, Victor Parlicov.

Institutul își propune însă să schimbe atitudinea față de criză. „Vom încerca să formăm o atitudine calmă și normală față de acest fenomen”, a spus Veaceslav Ioniță.

NOI REPOZIȚIONĂRI ÎN CURSA EFICIENȚEI BANCARE

Analiză a Serviciului consultanțional-analitic al Agenției de rating și estimare Estimator-VM

Agenția de rating și estimare Estimator-VM prezintă clasamentul eficienței bancare din Moldova (în continuare - clasament) pe rezultatele anului 2008 elaborat în baza datelor financiare dezvăluite recent de băncile comerciale din Moldova. Metodologia clasamentului e fixată, de altfel, pe 5 indicatori de eficiență (venituri totale, venit net, ROE, ROS și rotația activelor).

Pe prima poziție în clasament, moment devenit obișnuit deja, se plasează BC Moldova-Agroindbank SA cu o detașare, însă, nu la fel de mare, comparativ cu clasamentele anterioare, față de ocupanta locului 2 în top – BC Victoriabank SA. BC Moldova Agroindbank SA deține totodată prima poziție și în sub-clasamentele după indicatorii Venituri totale și Venit net.

BC Victoriabank SA, așadar, deți-

ne poziția secundă în clasament, de-vansând în cele din urmă BC Banca de Economii SA (poziția 2 – a. 2007, poziția 3 – a. 2008), care totodată s-a plasat pe treapta secundă în sub-clasamentele după indicatorii Venituri totale și Venit net. BC Victoriabank SA deține, însă, prima poziție în sub-clasamentul după indicatorul ROE (rentabilitatea financiară), poziție deținută pe o perioadă îndelungată la acest indicator de eficiență.

La o distanță ceva mai mare de primele trei clasate se situează în top BC Moldindconbank SA, care a reușit în anul 2008 o avansare cu 2 trepte în lista actuală (poziția 6 – a. 2007, poziția 4 – a. 2008), fapt datorat unei creșteri considerabile a veniturilor totale.

Poziția 5 în clasamentul eficienței bancare e deținută de BC Eximbank SA Gruppo Veneto Banca, care a

produs o surpriză în anul 2008, reușind un salt de pe locul 10 ocupat în anul 2007.

O altă surpriză vine din partea BC EuroCreditBank SA care a avansat de pe poziția 11 pentru anul 2007 pe poziția 7 în anul 2008. Pentru anul respectiv BC EuroCreditBank SA s-a poziționat pe prima poziție în sub-clasamentele după indicatorul ROS (rentabilitatea activității operaționale) și „Rotația activelor”.

Dintre băncile care au coborât cu mult pe treptele clasamentului anul trecut putem menționa BC Mobiasbancă- Groupe Societe Generale SA,

care a devansat de pe poziția 4 în anul 2007 pe locul 9 în 2008.

Cît privește josul clasamentului, aici nu avem nici o schimbare de poziții. Cu alte cuvinte, pentru anul 2008 pozițiile 12-16 în top sunt deținute de aceleași bănci ca și în cadrul clasamentului eficienței bancare elaborat pentru anul 2007.

În topul eficienței bancare pentru anul 2008 se evidențiază 3 grupuri de bănci care au luat valori în jurul unor limite. Așadar, în prima grupă se regăsesc băncile comerciale Moldova-Agroindbank - Victoriabank - Banca de Economii, care au devansat în mediu indicii de eficiență pe întregul sistemul bancar cu 1 punct pînă la cota 2. În grupa a doua, cu o devansare de 0.2 puncte pînă la cota de 1.2, se încadrează băncile Moldindconbank - Eximbank Gruppo Veneto Banca - BCR Chișinău - EuroCreditbank. Și în sfîrșit, grupa a treia de bănci (Banca Socială - Mobiasbancă-Groupe Societe Generale - Energbank - Banca de Finațe și Comert) a marcat agregat valoarea medie 1 pentru întregul eșantionul de bănci.

Clasamentul eficienței bancare în Moldova conform rezultatelor pentru anul 2008

Poziția	Denumire BCA	Venituri totale, lei	Venit net, lei	ROE, %	ROS, %	Rotația activelor, ori	Valoarea în clasament, puncte	Retrospectiva pozițiilor		
								anul 2007	Trimestrul III 2008	anul 2006
1	Moldova Agroindbank	1 228 359 394	286 582 516	25.61	23.33	0.173	2.216	1	1	1
2	Victoriabank	856 787 998	225 702 321	33.70	26.34	0.180	2.030	3	3	2
3	Banca de Economii	668 237 299	210 735 719	29.45	31.54	0.203	1.935	2	2	3
4	Moldindconbank	737 514 560	87 208 147	19.51	11.82	0.179	1.230	6	6	4
5	Eximbank SA Gruppo Veneto Banca	498 297 265	113 231 283	14.05	22.72	0.155	1.220	10	4	13
6	BCR Chisinau	208 910 832	68 029 947	25.52	32.56	0.124	1.211	5	8	8
7	EuroCreditBank	53 885 761	23 423 645	15.90	43.47	0.253	1.187	11	11	12
8	Banca Sociala	385 878 552	63 474 738	18.67	16.45	0.177	1.038	7	10	6
9	Mobiasbanca-Groupe Societe Generale	549 669 760	70 753 333	14.60	12.87	0.173	1.033	4	5	5
10	Energbank	222 860 823	45 209 938	21.90	20.29	0.188	1.018	8	12	11
11	Banca de Finațe si Comert	318 625 580	58 272 606	17.87	18.29	0.183	1.013	9	9	7
12	Unibank	106 120 530	22 872 568	11.57	21.55	0.191	0.784	12	7	15
13	Comertbank	58 692 650	14 950 671	9.11	25.47	0.124	0.682	13	13	10
14	Investprivatbank	258 788 880	6 734 500	4.18	2.60	0.192	0.463	14	14	14
15	Universalbank	47 956 444	2 584 389	2.30	5.39	0.160	0.321	15	15	9
16	ProCredit	36 507 808	-29 463 145	-26.12	-80.70	0.112	-1.381	-	16	-

Notă: ROS = Venit net / Venituri totale * 100%; ROE = Venit net / Capital acționar mediu * 100%
Rotația activelor = Venituri totale / Active totale medii

REMARCĂ:

Pentru elaborarea Clasamentului eficienței bancare, s-au parcurs următoarele etape:

Prima etapă: pe fiecare indicator s-a calculat valoarea medie pentru întregul eșantion.

A doua etapă: pentru fiecare bancă din eșantion și pe fiecare indicator s-a corelat valoarea corespunzătoare cu media aritmetică pe indicatorul dat obținându-se astfel un coeficient.

A treia etapă: pentru fiecare bancă s-a calculat media coeficienților obținuți la etapa a doua, rezultând astfel valoare agregată în clasament.

A patra etapă: după valoarea obținută băncile s-au listat în clasament în ordinea descrescătoare.

Mențiune: Metodologia aplicată la elaborarea Clasamentului eficienței bancare prezintă proprietatea intelectuală a Agenției de Rating și Estimare „Estimator-VM” srl. Rezultatele obținute în clasament nu reflecta opinia Agenției de rating și estimare „Estimator-VM” srl și sînt rezultatul aplicării metodologiei date.

O naționalizare de 7,2 milioane de euro

CEDO a decis, în unanimitate, ca Guvernul Moldovei să restituie companiei reclamante hotelul Dacia, inclusiv inventarul hotelului, precum și terenul aferent, plus orice taxă care poate fi percepută. În cazul acesta reclamantul urmează să plătească Guvernului suma de 374 mii 299 euro, ce reprezintă diferența între sumele plătite de către Guvern companiei Dacia SRL pentru anularea privatizării hotelului în anul 2003, adică 1 264 924 euro și suma acordată companiei Dacia SRL cu titlu de prejudiciu material, adică 890 625 euro.

În cazul în care proprietatea naționalizată nu va fi restituită, executivul este obligat să plătească reclamantului 7 milioane 237,7 mii euro cu titlu de prejudiciu material.

Hotelul Dacia, situat în zona centrală a Chișinăului, care la momentul privatizării se afla la balanța Cancelariei de stat, a fost cumpărat de întreprinderea mixtă moldo-ucraineană Selikat-Mix la prețul de 20 milioane 150 de mii de lei în urma unui concurs comercial, organizat în 1999 de Departamentul privatizării. Costul hotelului a fost achitat integral până la semnarea contractului. Prețul inițial de vânzare a hotelului a fost de 20 milioane de lei. Hotelul a fost inclus de Parlament în programul de privatizare pentru anii 1997-1999.

Selikat-Mix a contractat în Austria un credit

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a dat câștig de cauză fostului proprietar al complexului hotelier Dacia în cazul Dacia S.R.L. contra Moldova. Hotărârea a fost pronunțată pe 24 februarie, CEDO constatând violarea dreptului la un proces echitabil și protecția proprietății.

în valoare de 2,194 milioane de dolari. Ulterior, Selikat-Mix a fost reorganizată în Dacia S.R.L., iar firma austriacă care a oferit creditul a cedat firmei belgiene Vikol NV drepturile sale asupra împrumutului.

Procuratura Generală a verificat în anul 2000 tranzacția și a constatat că privatizarea hotelului a fost efectuată legal.

Trei ani mai târziu, în iunie 2003, tranzacția de vânzare/cumpărare a complexului hotelier Dacia a fost declarată drept ilegală. În instanță s-a invocat că: a) Cancelaria de Stat la balanța căruia se afla în anul 1999 Dacia nu și-a dat acordul pentru privatizarea hotelului și că b) acesta a fost vândut la un preț mai mic, costul real fiind de 25 milioane de lei.

La 6 iunie 2003, Judecătoria Economică a hotărât să fie restituite investitorului străin 20 milioane 150 mii de lei.

În decembrie același an, Vikol NV a solicitat Guvernului moldovean să-i achite prejudiciile suportate, în conformitate cu Legea cu privire la investițiile străine. De asemenea, firma a cerut Executivului să recunoască că în cazul proprietății sale a avut loc o expropriere și a solicitat compensarea pierderilor și cheltuielilor sale care la moment constituiau 48 365 817,90 lei.

La 10 decembrie 2003 premierul de atunci Vasile Tarlev a declarat că hotelul Dacia va fi reprivatizat, fiind inclus în Programul de privatizare în vigoare la acel moment. "Anularea rezultatelor privatizării hotelului Dacia a fost făcută de Curtea Supremă de Justiție, nu de Guvern", a spus Tarlev.

Mai târziu, pentru a se asigura că creditul va fi rambursat, firma belgiană a încheiat cu Dacia S.R.L. un acord privind gajarea clădirii hotelului și a lotului de pământ, tranzacție inclusă în Registrul de gaj al oficiului cadastral teritorial al municipiului Chișinău.

În iulie 2004 fostul proprietar al hotelului Dacia afirma că Guvernul nu i-a rambursat cele 2 milioane 194 mii de dolari investite și cerea compensarea prejudiciilor în valoare de circa 130 mii USD, aferente creditului utilizat pentru procurarea hotelului. Reprezentantul companiei, Vladimir Selețkii, declara într-o conferință de presă că prin acțiunile sale statul ignorează Legea cu privire la activitatea de întreprinzător.

CEDO care a admis, la începutul anului 2006, plângerea depusă de Dacia S.R.L. ce contesta deciziile judiciare prin care privatizarea hotelului a fost calificată drept ilegală. "Deși pare că legislația RM prevede acordarea unor garanții pentru investitorii străini, în realitate însă, în luarea deciziilor persistă influența politică", a declarat Luc De Deken, avocatul firmei Vikol NV.

În anul 2006 Curtea de Apel Economică a satisfăcut, la solicitarea Procuraturii Generale, cererea de anulare a contractului de gaj a sediului și terenului aferent hotelului, care continuau să fie înregistrate în Registrul bunurilor imobiliare drept proprietate a firmei Vikol NV.

DOSAR BUSINESS EXPERT

După pronunțarea hotărârii Curții din 18 martie 2008, Dacia S.R.L. a solicitat restituirea hotelului și a terenului aferent. Deoarece acest lucru era imposibil, compania reclamantă a solicitat ca proprietatea de care a fost deposedată să fie compensată potrivit valorii de piață a hotelului, după cum era estimată în evaluarea prezentată Curții, care constituia aproximativ 7 milioane 612 mii euro. Evaluarea includea taxele de stat plătite de către compania reclamantă la examinarea în instanțele de judecată a litigiului privind anularea privatizării hotelului, sumele sechestrate din casa hotelului în ziua în care statul a preluat hotelul, dobânda pentru plata întârziată de către stat a sumelor acordate de către instanțele de judecată în favoarea companiei reclamante pentru preluarea hotelului, precum și venitul ratat pentru perioada în care Dacia S.R.L. nu a putut administra hotelul.

Compania reclamantă a prezentat dovezi care demonstrează că Jolly Allon, un hotel situat în apropierea hotelului Dacia, a fost estimat în valoare de 11 309 932 euro.

Guvernul a considerat că pretențiile Dacia S.R.L. erau exagerate și neconsistente. El a prezentat un raport preliminar de evaluare din 5 decembrie 2008, potrivit căruia valoarea hotelului Dacia era de 2 219 191 euro.

CEDO a notat că nu poate să ia în considerare raportul preliminar al Guvernului privind evaluarea hotelului Dacia, deoarece acesta nu conținea calcule sau alte explicații care ar fi arătat în ce mod s-a ajuns la această sumă. Curtea a mai notat că compania reclamantă a prezentat un raport detaliat de evaluare a hotelului, care a fost întocmit de către un expert cu experiență, care a folosit trei metode diferite de calculare. În absența oricărui raport alternativ de evaluare, CEDO nu a găsit niciun temei de a pune la îndoială rezonabilitatea pretențiilor companiei Dacia SRL.

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziariștilor Economiști și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md

ASIGURAREA TURIȘTILOR PE DURATA CĂLĂTORIEI PESTE HOTARE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Vă propune o asigurare care Vă garantează un suport financiar în caz de dereglare a sănătății peste hotare.

Avantajele asigurării la „ASITO”:

- Consecințele accidentului suportat peste hotarele țării;
- Pierderea bagajului Asiguratului;
- Asistență juridică în cazul pierderii pașaportului internațional;
- Anularea sau întreruperea călătoriei.

Asigurarea acoperă următoarele riscuri:

- Îmbolnăvire subită acută (insolație, reacție alergică, arsuri, degerături, dereglarea funcției sistemului digestiv, boli inflamatorii acute ș.a.);
- Acutizarea maladiei cronice;
- Evacuare medicală, în cazul în care starea pacientului permite transportarea acestuia;
- Repatriere postmortem în cazul decesului Asiguratului.

Costul asigurării:

Pentru 7 zile în România clientul va achita doar 0,41€ pe zi, fiind asigurat la suma de 15000 €.

Pentru 7 zile în Franța, Italia sau Germania doar 0,54€ pe zi, fiind asigurat la suma de 30000€.

CU „ASITO” INVESTEȘTI ÎN SĂNĂTATE!

tel. **233 500**

